

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P .

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 186 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felőlős szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Napentitoknak: Egész évre 8 kor., Félévre 4 kor., Egy negyedévre 2 k

Előfizetők minden vasárnap és esztendőnkön.

Előre!

A transzváli köztársaság bukása, mely ország utolsó elnöke épp most kötött ki menekülve és hazátlanul Marceille-ben, komoly és igen megszívlelésre méltó tanulságot nyújt főleg oly nemzetekszámára, melyek számban aránylag kicsinyek. Judith elmékedése Hebbel «Holofernes» című drámájában: «Mégis igazra lehet, nem létezik sem jó, sem gonosz, csak nagy és kicsiny» — a világtörténelem által bizonyított igazságot foglal magában arra nézve, a ki azt jól meg tudja érteni. A nagyra és kicsinyre ugyanis ebben az értelemben nem szabad csupán a külső, a térbeli kiterjedés mértékét alkalmaznunk; hisz tudjuk, hogy az alvó óriást törpék is erős bilincsekbe verhetik. A célszerűen iskolázott, teltekben érvényesítő erő csomóján fordul meg tehát a dolog, és így nagy és kicsiny nem jelent mást, mint «erőset és gyöngét», úgy fizikai, mint erkölcsi értelemben. A fizikailag és erkölcsileg gyöngék feltétlenül a fizikailag és erkölcsileg erősek uralma alá kerülnek. Hogy itt nem lehet szó nagyról is kicsinyről, bizonyítja Japán háborúja Kínával, hol egy harmincz millió lakos-

sal bíró állam győztes maradt a négyszáz millió lakosú állam fölött; bizonyítja az angolok uralma, akik, alig negyven milliót tevő nép, sok száz millió ember fölött urak. Ámde mennyire gondoskodnak a japánok, mennyire gondoskodtak mindenkor az angolok arról, hogy a nemzet gazdasági és erkölcsi erejét folyton emeljék, és az angolok mindenekelőtt azért küzdöttek sikerrel a búrok ellen, mert ezek állami fejlődésükben visszamaradtak. A kultúra minden foka a saját erények tetteivel való bizonyítását követeli meg, és az a nép, mely multjának erényeivel megelégszik, a jövődühöz való jogát veszélyezteti. Az öt környező népek ugyanis már erősebb erényeket szereztek további fejlődésre a kultúra egy magasabb fokára léptek elő és ezért amaz megszűnt versenyképes lenni. Ugy jár azután az ilyen nép, mint azok a bolygócsillagok, melyeknél az anyageltűnés bekövetkezett: valamely állócsillag martalékává lesznek, mely felemészti őket. Ez volt a búrok sorsa is, kik állhatatosan megmaradtak kezdetleges földművelésüknél, biblia magolásoknál, míg körülöttük mind szorgosabb intelligenciával érvényesült kereskede-

lem és ipar; ez a sorsa minden olyan állami alakulatnak, melynek lakosai büszke önmegelégedéssel tespedésben poshadnak.

Tehát a kis népek nem feltétlenül gyöngé népek: csak Hollandiára kell tekintenünk; míg nagy államok, hol nem értették meg azt, hogy a világrendben biztos létezés csak a kulturális haladásért, okos és szíves alkalmazkodásért való jutalomképpen adatik, gyöngék lesznek: csak Spanyolországra kell tekintenünk. Előre! legyen tehát a jelszó úgy az egyénre, mint a nemzetre nézve; a megállás, az állva maradás nem más, mint készület a halálra. Ha most egy ily visszamaradt nép harcza bonyolódik léteért, csak elkéselt és haszaltalan vilétségben mutatja meg szabadságszeretétét: az önállóság megtartása csak annak a hazafiasságnak sikerül, mely folytonosan munkálkodik, terem s örvendve halad előre. Ez szolgáljon nekünk is tanulságot.

Es ezért üdvözljük kétszeres örömmel ezekben a reánk nézve gazdaságilag bizonyos mértékben szomorú időkben azt a beruházási javaslatot, melyet a Széll-kabinet terjesztett az ország-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA.

Népdal.

*A pacirta ha fölszáll a légbé . . .
Olyan édes, csengő a beszéde.
Sivem, lelkem hallgat a szavára . . .
— Szóke kis lány! taníts a nádtra.*

*A szemédbé hogyha bele nézek:
Akar imádságsó könyvbe nézek:
Csak azt nem tom, hogy olvassak benne? . . .
— Kevése babám! taníts szerelmeve.*

*A mi házunk rózsából van rakva.
Piros szegfűből van cseréj rajta.
Nefejejséből van a kerítése . . .
— Gyöngyvirágom! légy az ékesége.*

L.

A kegyetlenek.

Kemény huszárgyerek volt verebesi Verebesi Józsi, hadnagy a 20. huszár ez-

redben, a legtüzesebb lovat is úgy féken tudta tartani, mint a legszelidebb bárányt.

Történt azonban, hogy egy ilyen „legszelidebb bárány” hirtelen farkas természetet öltött, és nem akart parirozni, Józsi öcsém szintén nem akart parirozni, aminek az lett a vége, hogy Józsinak mindkét lába eltörtött.

Az ezredorvos csunya képet vágott az esethez, azt mondta, ez komoly dolog, mert a tört esont kilátszik. Hát mióta szemérmetesek a esontok, hogy nem szabad nekik látszaniok, hiszen ha nem látják is, tudja mindenki, hogy van. Ez volt a Józsi öcsém okoskodása, de az ezredorvos se akart parirozni. Hiába, ha az ember marodi, oda a snajdigság!

Es így Józsit a civzil kórházba szállították, hol is négy orvos vette elő, hogy majd megoperálják.

Mert talán vágni is kell majd szegény fiut.

Három bajtársa kísérte ki a kórházba, de csak a kapuig, bemenni nem akartak, nehogy lássák a pajtás szenvedéseit az operáció alatt, és különben is az orvosok kegyetlenkedései iránt mindnyájan igen nagy ellenkezéssel viseltetnek.

A nagy kerten keresztül bevitték a beteget, a három jóbarát pedig a kapu előtt egy padra letelepedett, hogy ott megvárják az operáció eredményét.

Igen szomorúak voltak mind a hárman, de csak fél óráig. Azután se tudták magukat belehozni szokott pajkos társalgásukba, de mégis megindult a beszélgetés. Főkép a belényesi attak izgatta őket rettenetesen. Hej ez a belényesi attak, amit öfélége előtt megeselekedtek, és amely oly rosszul sikerült, talán épen azért, mert nagyon akarták. Szokott ilyen előfordulni.

— Először hiba volt a tulságos sietés. Minek mentünk oly hamar a dombra?

MENTHOLOS

szájvizzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek maradnak!

Szájvizet üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható: TÁRCZAY ISTVAN gyógyszerárában Zomborban, Kossuth-utca.

Tiszto gasd szájadat és fogaidat naponta reggel és este a legjobbnak elismert

gyűlés elé. Az ott előirányzott kiadások az államháztartás egyensúlyának leg- gondosabb megővése mellett, nemcsak a nemzet gazdasági kezdeményezését fogják előmozdítani, hanem muzeumok, törvénykezési paloták, iskolák stb. fel- állítása a nemzet értelmi és erkölcsi műveltségét is kiszélesíteni és emelni fogja. Felfelé való emelkedésünket nem szabad megszakítanunk, ha önnön- magunk felől biztosak akarunk maradni. Ez az a mélyebb, az a hazafias érte- lem, mely a Széll-kabinet becületére ezekből az előterjesztésekből a nemzet- hez szól.

P. C.

Hírek.

* **Kinevezés.** A vallás- és közok- tatásügyi miniszter Balajthy Ilonát a sza- badkai állami tanítónőképző igazgatójává nevezte ki.

* **Véglegesítés.** Az igazságügyimi- niszter Kopp István dr. bácsalmási já- rásbírósigeti aljegyzőt ezen állásában vég- legesítette.

* **Pályázat.** A zombori kir. tör- vényszéknél fogházfelügyelői állásra pá- lyázat van hirdetve. Kérvények 14 nap alatt nyújthatók be.

* **Pályázat.** A zombori kir. pénz- ügyigazgatóságnál számtisztai állásra pá- lyázat van hirdetve. Kérvények két hét alatt beadhatók.

† **Gyászsebet.** Vettük a következő gyászjelentést: Aholirókat legmélyebb gyász által sújtva tudtukra adjuk kedves rokoni- nainknak és ismerőseinknek, hogy szeretett férj, atyánk, illetve fiunk, testvérünk, ve- jünk és sógorunk Pacséri Rezsny Béla, Ferencz-esatonrai pénztárnok, folyó hó 23-án reggel rövid szenvedés után életé- nek 43. évében örök jöbblétre szenderült. Az imadott hült tetemei a róm. kath. vallás szertartása szerint folyó hó 24-én délután 3 órakor fognak a gyászházban (Temerini-utca, Ferencz József esatonra 13. szám) beszenteltetni és azután a hely- beli róm. kath. sikertbe örök nyugalomra helyeztetni. Ujvidék, 1900. évi novem- ber hó 23-án. Aldás és béke hamvaira! Pacséri Rezsny Béláné, szül. Besléni Ma- riska, neje. Pacséri Rezsny Béla, Mariskai Olga, Anuska, gyermekei. Rezsny An-

na, anyja. Besléni István, ipa. Pacséri Rezsny Imre, Izabella férj. Kovács, Maris- ka, Hermína, Emilia, Ilka férj. Orgovány, t. stvérei. Rezsny Imréné, sógornője.

* **Vásár.** Vasárnap és hétfő volt Zomborban az Andrásvásár. Igen sokan jelentek meg városunk e legnépesebb vá- sárján, csakhogy az eső igen sokat ártott.

* **A zombori Iparoskör** f. évi dec. hó 1-én, Vörösmarty Mihály koszorú költőnk születése 100 dík évfordulóján, saját helyiségeiben ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Szózat, Vörösmar- ty M.-tól. 2. A kaszinói zenekar kísérete mellett énekl az i. dalrda. 2. Trencsényi K. felolvasása Vörösmarty M.-ról. 3. Ma- gyar népdalok, hegedűn játsza Tantner Ö. zongorán kíséri Marschall B. 4. Borda- dal Erkel F. Bánk bán cz. operájából, énekl az iparos dalrda. 5. Petike, költemény Vörösmartytól, szavalja Perndl Gi- zella k. a. 6. Szép Ilonka, Vörösmartytól; melodráma, szavalja Lévy N., zongorán kíséri Marschall Béla. 7. Rákóczy-nyitány Kéler B.-tól, előadja a kaszinói zenekar. Az ünnepély pontban este 8 órakor kez- dődik; ennek befejezése után táncz. — Vendégeket szívesen lát a kör. — Belé- pőjegy személyenkint 1 kor. családjegy 2 kor. Jegyek előre válthatók: Engusz Jó- zsef és Párcsetich Károly urak kereskedé- sében.

† **Gyászhir.** Gräff Frigyes, nyu- galmazott közös hadseregbeli százados november 25-én hosszas szenvedés után Zomborban elhunyt. Temetése 27-én dél- után 3 órakor katonai pompával ment végbe.

* **Agárverseny Szabadkán.** Nagy és előkelő közönség részvétele mel- lett folyt le vasárnap Szabadkán a Bács- Bodrogh vármegyei agársz-egyesület agár- versenye. Szabadka legelőkelőbb hölgyei és Bács-megye nevesebb agárszai mind megjelentek ezen a nevezetes sport-esemé- nyen. Zomborból ott voltak: kamjonkai Szemző István, Koczár Zsigmond kir. tanácsos, apatiní Fernbach Károly, Ro- heim Zsigmond nagybirtokosok, Szemző Károly főszolgabíró. A 2000 koronás vándor- díj került elődöntésre. A versenynek a legpompásabb idő kedvezett. A nevezések a következők voltak: Szemző Károly: „Föld le“ „Vörös angol“. Leibach Antal: „Virgoncz“. (A tavali vándordíj győzte- se). „Bérczi“ „Hátha“ és „Gyöngyös“. Fernbach Károly: „Schnapsz“ (Roheim

Zsigmond tulajdona), Fernbach János „Csipke“. (A mult vasárnap a billikomat nyerte). „Fecske“ Pilaszanovics József: „Repülj“ „Makra“. Vojnics Simon: „Kon- tész“, „Boxer“. Vojnics Béla: „Sólyom“, „Holló“. Vojnics Elemér: „Gúnár“. Ezek az első összetevésnél a következőleg fu- tottak: Föld le Virgonczal, Csipke Re- pilljél, Bérci Konteszszel, Makra Vörös angollal, Fecske: Schnapszszal, Gúnár Sólyommal, Holló Boxerrel, Hátha Gyön- gyössel. A második összetevésnél Makra Bérczivel, Schnapsz Bokszerral, Gúnár Gyöngyössel, Repülj „Föld le“-vel futott. A harmadik összetevésnél Gyöngyös „Föld le“-vel, Bérci Schnapszszal került össze. A harmadik összetevésnél Schnapsz erő- vesztővel futott és gyönyörűen győzött. Fernbach Károlyt a győztes nevezőjét és Roheim Zsigmondot, a győztes tulajdono- sát a bírói ítélet kihirdetésekor a közön- ség meleg ovációkban részesítette. A most már országos híró győztes: Snapsz élet- rajzi adataiként közöljük, hogy az kam- jonkai Szemző István zombori nagybirtok- os újadékaiként kölyökágar korában ke- rült Roheim Zsigmond tulajdonába, éppen úgy mint az igen kitűnt Föld le: Szemző Károly hodsági főszolgabíró tulajdonába. Gratulálunk Roheim Zsigmondnak, hogy ritka szakértelmével és pompás tréningzsa- lal a becses anyagot a vasárnapi fényes diadalra vezette és ezzel a zombori agár- tenyésztésnek igazán országos hírnevet szerzett. Schnapsz ugyanis származéka Vilámnak, annak az igazán telivér zom- bori agárnak, a mely Szemző István tu- lajdona és a melynek kiválóságai: arányai, sebessége, szeszessége és kitartása a cso- dával voltak határosak. Vilám ivadéki különben valamennyien megfelelek a vá- rakozásoknak Szemző Károly „Föld le“- je, mely Schnapsznak a testvére az első összehuzásnál a tavali billikomos, a má- sodik összehuzásnál pedig a tavali vándor- díjas elől vitte el a babért. Örömmel regisztráljuk, hogy az idei agárversenye- ken Zombor volt az uralkodó planéta.

* **Megkerült tolvaj.** Megirtuk multkor, hogy Deák Pétert, a zombori szintársulat igazgatóját szolgálja meglapta és hogy a tolvaj a szákmánnyal megszö- kött. Amint értesülünk a tolvaj szolga megkerült és az ügyesség bürtönében melegszik. A pénznek azonban se hire se hamva.

* **Ritka honorárium.** Ritka or- vosi honoráriumban részesült Antunovics József dr. Szabadka kitűnő és népszerű

Ha még öt percet kerülünk, az egész ezred felkerülhetett volna, és ugy eltérül- jük azt a hitvány gyalogosokat, még hir- mondó sem került volna közülök.

— De nemesak ez! Mikor már fenn voltunk, egy pár tartalékos bagácsi inga- dozott a nyergében, amit az ezredes észre vett, és mérsékelte a rohamot. Hát ki- tört volna egy párnak a nyaka, de az attak jó lett volna.

— És milyen más egy gyors roham. Tulajdonképen nem is roham, ha nem gyors. Csigaversenyyel nem lehet ellen- séget pusztítani.

Es így ment a társalgás sokáig. Itt pótolták a megbeszélést, melynek a gya- korlat végén van ugyan helye, de ott mindig csak a legmagasabb rangú tisz „megbeszél“, és a fiatalabbakban sok jó gondolat megfagy, amely alkalmlilag fel- olvad.

Már valami két óráig tartott az ope- ráció, de az idő a várakozó uraknak elég gyorsan telt el. Megültek azalatt három utászvezredet, letiportak egy egész had- sztály bakát, és végül lelkesen emlékez-

tek meg a harezi tudomány legújabb viv- mányairól, melyektől halomszámra hull az ellenség. Egész belepirosodtak a vitába, midőn egy szolgát láttak, ki friss vizért ment a kutra. Odahívták, és kérdezték vége-e már az operációnak?

— Igenis vége kérem, már kötözök.

— És ilyen soká tartott?

— Ilyen soká. Nagy munka az kó- rem.

— És szenvedett-e a beteg sokat?

— Nagyon sokat. Mindig friss vízzel kellett locsolni, hogy el ne ájuljon.

— Jajgatott is?

— De mennyire! Bocsánat! épen ne- ki viszek friss vizet.

És elment a szolga. A tiszték pedig sápadtan néztek utána. Pajtásuk fájdal- mást ők is érezték, szívük hevesen dobo- gott a megindulástól. Egy szót sem bir- tak tovább mondani, csak bámultak né- mán, bambán a kórház ajtó felé, ahol szegény Józsit kineztek.

Végre megjelenik egyik kinzója, egy nagyszakállú felcsér. Keresik rajta is a meghatottság kifejezését, azonban csak

bosszuságot látnak rajta. Valahogy a ka- lapján folt esett, és ezt igyekszik teljes erejével ledörzsölni kefe hiányában a ka- bát ujjával. Mire a tiszték elé ért, a fol- tot sikerül eltávolítani, és arca sugárzik a megelégedéstől.

— Jó napot tiszt urak, — szól vi- dában — az operáció végét várták?

Nagyon jól sikerült, nem hiába dol- goztunk négyen, csaknem három óra hosz- szat. Ajánlom azonban, hogy most ne lá- togassák meg, nyugalomra van szükség. Alázatos szolgálja!

És elment nyugodtan. A tiszték mély megvetéssel néztek utána.

— Semmi részvét, semmi sajnálkozás!

— Mintha nem is ember volna, akit megkínoztak.

— Ezeknek élvezet a kegyetlenkedés.

— Isten mentsen meg az ő kezeiktől.

— Nincs szívük, ennek a helyén szí- vacs van náluk.

— Kegyetlenek, kegyetlenek!

Fekete Iván.

orvosa. Egyik beteget orvosi honoráriumként reá hagyta: összes földjeit, házát és minden ingó-bingó vagyonát. Tekintve, hogy ez a tiszteletdíj legalább is harmincz ezer forintnak felel meg: a megye többi orvosi bizonyosan irigykedve fognak arra a nagy bunyevőcz városra gondolni, ahol még az orosz czárnál is jobban jutalmazták a házi doktorokat.

*** Jubileum.** Az ékánisai műkedvelő társulat november hó 25-én ülte meg 50 éves fennállásának tünepét. Ezen ünnepegy pontban fel 8 órakor vette kezdetét, amikor is egy a földszintet valamint a karzat is zsufolásig megtelt, ugyannyira, hogy a teremben megszűnt a közlekedés, mert a ki egyszer előre jutott, az onnét kinem kerülhetett fél 11 óra előtt, amikor is a darab véget ért. Ezen nevezetes est Gajó István művésziessen összeállított „Prologójával” vette kezdetét. Ezen művet igazán költői műnek nevezhetjük, hat soros jambusokban volt összeállítva, tele szébnél-szebb gondolattal. El volt benne mondva ezen jótékonyezélu intézmény keletkezése; ötvenéves múltja. A fél óráig tartó szavazatot szerző nagy hatást keltve, adta elő. De meg is volt érte jutalma, mert szavazatát szűnni nem akaró éljenzés és taps követte. A szavazat után a műkedvelők kara a „Hymnust” énekelte, amit a közönség álva hallgatott végig. 5 percz szünet után vette kezdetét a „Gyimesi vadvirág”, melynek czimszeretét ifj. Hoffmann Józsefnél játszotta teljes odaadással, igaz művészettel, minden alakítása sikerült volt. Enekeit a közönség élvezettel hallgatta s mindannyiszor erős taps követett; ugyszintén a többi műkedvelők is derekasan megállták helyüket. Az előadásról általában el lehet mondani, hogy kitűnően sikerült, a közönség teljes megelégedéssel távozott, és még maig is el vanelve az egyesek játékaival és uton utfélen dicséretekkel halmozza el őket. Az előadást tánc követte volna, ha ugyan meglehetett volna mozdulni; de a milyen nagy a terem, rendes körülmények között, ép oly kicsinynek bizonyult az alkalommal. A fiatalág mégis reggel 5 óráig maradt együtt. A milyen nagy volt e darab előadásának erkölcsi sikere, ép olyan volt az anyagi haszon is. O-Kanisznál ekkora közönség még nem volt soha együtt. A város színe-java ott volt, de a gazdák; különösen a fiatalok és iparosok, roppant nagy számmal jelentek meg. A bevétel: 505 korona 60 fillér volt, ily alacsony helyarákkal, amilyenek voltak, bámulatos.

*** Megjaltalmazott munkások.** A földmívelésügyi-minister a következő bácskai eselédeket és munkásokat részesíti az idén személyenkint 100 korona tatalomban: 1. Kiszelya János mezőgazdasági munkás Uj-Puttak. 2. Hován János mezőgazdasági eseléd Kis-Szűllás. 3. Laczkovits Mihály mezőgazdasági munkás Mélykut. 4. Tresz József öreg mezőgazdasági munkás Csávolgy. 5. ifj. Horváth József mezőgazdasági eseléd Borsód. 6. Kolity Antal mezőgazdasági eseléd Csantavér. 7. Süttö János mezőgazdasági eseléd Vajszka. 8. Martonka István mezőgazdasági eseléd Dorozsól. 9. Telek József mezőgazdasági eseléd Ada. 10. Valka György mezőgazdasági eseléd Bács-Kula. 11. Pálffy Sándor mezőgazdasági munkás O-Besse. 12. Gróh János mezőgazdasági eseléd Obrovácz. 13. Jenovai Vendel mezőgazdasági munkás Sztanisits. 14. Pap Ferenc mezőgazdasági eseléd Zombor. Ugyanezek elismerő okleveleket is kapnak.

*** Körvadászat Temerinben.** Apatini Fernbach Lajos temerini nagybirtokos temerini vadászterületén nagy körvadászatot rendezett, amelyre a következők voltak hivatalosak: Zákó Milán, Falcione Nándor, Mihajlovits Fábian, Fernbach Antal, dr. Zákó István, Fernbach Károly, Nikolits Izidor, Falcione Lajos,

Vermes Béla, Benedek Elek, Fernbach János, Molnár Hugó, Fernbach Bálint, Birvally György, Fernbach Péter, Horváth Ferenc. Terütekre került összesen 209 darab nyul. A legtöbbet, 35 darabot, apatini Fernbach Károly ejtette el.

*** Kitüntetett magyar pezs-gőgyár.** A kiváló promonori pezs-gőgyárat Louis Francois & Comp, a legutolsó napokban nagy kitüntetés érte, amennyiben Fülöp Szász-Coburg-Góthai herceg ő Fensége udvari szállítojtóvá nevezte ki.

*** Dr. Zomborsevich Vincze meghalt.** Dr. Zomborsevich Vincze, Szabadka sz. kir. városának egyik legutodmányosabb fia, f. hó 24-én, életének 92. évében megszűnt élni. Vármegyénket, mint tiszti főorvos, több éven át szolgált. Utolsó nyilvános működését 1879. év, szeptember 1-én tartotta, amidőn is Szabadka sz. kir. városá emelésekének évszázados emlékeztetőre rendezett tünnepegyen az emlékbeszédet ő mondotta.

*** Fényes esküvő.** Waldberg Ödön honvéd főhadnagy. f. hó 24-én, szombaton d. u. 4 órakor esküdtött a szabadkai szt. Teréz templomban örök hűséget Prokesch Etelka kisasszonynak. Prokesch Mihály szabadkai földbirtokos, szeretetreméltó kedves leányának. Az esketést Gyenes János administrator — egy szép, szívhez szóló egyházbiszézd kísérletében — eszközölte. A násznagyot tisztelet a menyasszony részéről: Mucsy György kereskedelmi bank titkár, a vőlegény részéről pedig: Szigler Konrad honvéd őrnagy teljesítették. Koszoru leányok és vőfélyek voltak: Waldberg Janka — Constantin Miklós honvéd százados. Waldberg Bella — ifj. Gálly György okl. gyógyszerész és Waldberg Miczi — ifj. Birkás Lajos városi adótsz. — Esküvő után a menyasszony szülői házában magyar lakoma volt, mely kivilágos kivirádtig tartott.

*** Két plébánia.** Mint lapunkat értesítik, a kalocsai szentszék foglalkozott az ő-becsei II-dik plébánia felállításának ügyével és a javadalomnak kettő választást kimondotta. A módozatok még ismeretlenek.

† Hirtelen halál. Rezsnyi Béla, a Ferenc esatorna újdíki pénztárnoka, e hó 23-án, a nélkül hogy előzőleg legkisebb baja is lett volna, élete 46. évében hirtelen meghalt.

*** A bajaiak öröme.** Baja város régi hó óhajja legközelebb teljesedésbe megy; a m. hétért tartott minisztertanács ugyanis elhatározta, hogy Baja megkapja a törvényszéket.

*** Egyházmegyei hírek.** Dr. Pompéry Aurél palánki káplán az esztergomi egyházmegyébe felvételt, helyébe Kindl Antal rácz-militiési káplán küldetett.

*** Bács-Petrovoszellón** az állam háziipar tanfolyamot állított fel, amely e hó 15-én nyílt meg. A tanfolyamon vessző fonásával foglalkoznak a résztvevők.

*** A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében november 20-án Veszétség: bajai j. Rigycia 1 u., Takonykór és bőrfőreg: bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., kulai j. Kuczura 1 u., Uj-Vérzás 1 u., németpalánkai j. Német-Palánka 1 u., Tovarivosa 1 u. u., topolyai j. Bajsa 1 u., Kis-Hegyes 1 u., Rühkór: őbesei j. Petrovoszelló 1 u., Sertésorbáncz: bajai j. Borsod 1 m., Sertésvész: apatini j. Kupuszina 1 u., kulai j. Torza 1 p., O-Vérzás 1 u., titeli j. Titel 6 u., topolyai j. O-Moravicza 2 u., zombori j. Stanisics 1 u.

† Korény-Scheck Vincze. Korény-Scheck Vincze, az újdíki kath. főgymnasium nyugalmazott igazgató-ta-

nára meghalt. Az áldott jó lelkű tanár é ember halála bizonyára mindenit mély részvétet fog kelteni, mert az elhunyt azoknak a keveseknek egyike volt, a kiket mindenki szeretett és tisztelt.

*** Körvadászat.** Folyó hó 28-án apatini Fernbach Károly nagybirtokos csonoplyai vadászterületén körvadászatot rendezett, melynek érdekességét nagyban emelte, hogy Fernbach Károlyné, Karácson Olga, Mihajlovits Xanda és Dr. Zákó Istvánné urölgyek fáradhatatlan vadásszenvedélyükkel, igen szép eredményt mutattak fel. Összesen 107 nyúl, egy tüzök, egy vadliba és egy vadkaca került terütekre, melyből Birvally György 6 és egy drb. liba, Falcione Nándor 3, Falcione Lajos 4, Falcione Arpad 5, Fernbach Antal 2, Fernbach József 4, Fernbach Károly 8, Fernbach Bálint 12 és egy vad koca, Fernbach Károlyné 6, Karácson Olga 2, ifj. Karácson Gyula 3, Karácson Pál 5, Lederer Pál 5 és egy tüzök; Mihajlovits Xandi 8, Rabl Antal 3, Tripolszky Gyula 5, Városvy Károly 5, Vujevits Lajos 5, Dr. Zákó Istvánné 4, Zákó Istvan 2, Zákó Milán 10 nyulat ejtett el. A vadászatot pompás lakoma követte.

*** Villamos szerencsétlenség.** Vasárnap délután 4—5 óra tájban majdnem végzetes szerencsétlenség érte Dr. Reiser Lajos szabadkai ügyvédet és Milassin Bandi árvaszék tiszviselőt. Vadászatról jöttek kocsi hazafelé, kissé ködös volt az idő, ugy hogy a mikor a páfisi uton a szőlők végénél voltak a bekenyárodásnál összeütözköztek a robogó villamos kocsiaval. A villamos kocsi oly erősen vágódott Reisernek kocsijához, hogy kettőtört, Milassin kivágódott a kocsiából és eszméletlenül terült el a földön. Dr. Reiser a kocsi másik felében ülve maradt. Az egyik lónak nyakátört a másik elűtött. A villamos kocsiában ülők azonnal leugrottak a kocsiából, Milassin felemelkedés eszméletre térítettek. Szerencsére nagyobb baja nem történt. A rendőrség megindította a vizsgálatot kit terhel a felelőség.

(Valdói francia gummi és hal-hólyag tuozatja 80 krtól 4 trtig, Engel Mór uri-dívatárak raktárában Zomborban.

(Az idő életmódi hátrányai. Semmi sem nélkülözhetetlenebb az életre, min a tisztá jó levegő és semmiféle élő lény meg nem élhet a természetben a levegő élvonasa mellett. A romlott levegő azon szervezeteit, mely azt beszívja, verszegényre teszi s a legjobb egészséget is megtagadja. A vér nem találja meg többé az életképességéhez szükséges, elemeket, elszegényül, és már nem elégséges a testi erő fenntartására. A vér ennélfogva gyarapítandó és megújítandó, amely a Pink-labdacsok csodalatos módon betöltik; ez a vér terelvényes megújítószere és számos bizonyítvány érkezett hozzánk azon hatékonyágról, melylyel az összes betegséget leküzdü, melyek az elszegényedett vértől származnak, u. m.: verszegényseg, sápkór, az idegek, a gyomor s a belek betegségei, rheuma, tuleröltetés és általános gyengeségi állapot. A lent mondottak bebizonyítására, alábbiakban közöljük Indra Ferencz ur levelét Jamnitzból (Ansztria) „Ülő foglalkozásom, melyre hivatalnokai állomáson fogva itélve vagyok, lehetett az oka annak, hogy én éveken át étvágytalanságban és ehhez képest elégtelen táplálkozás folytán verszegénysegben szenvedtem. Az utóbbi időben még általános testi elgyengülést is éreztem. Ezen sajnálatos állapot arra késztelt, hogy a feldicsért Pink-labdacsokat használjam, melyek mint vérmegejítő és idegerősítő szer ismeretesek. Már egyellenegy doboz elhasználása után visszatért az étvágyam, épogy ellúnt a gyengeség s végre egészségem ismét teljesen meg volt erősödvé.” Kaphatók minden gyógyszerháznál, valamint az osztrák-magyar,

monarchia ióraktáiban: Török József gyógyszerárban Budapesten, Király-utca 12. l. frt 75 krért dobozoként vagy 9 forintért 6 dobozoként.

Színház.

Szombaton, november hó 24-én szíre került Offenbachnak „Szép Helena” cz. 3 fely. operettje, nem átaljuk kimondani: kissé silány előadásban. A laza ensembleből csakis Pálffy Nina és Békefi ugy enek mint játék dolgában teljesen sikerült alakításai domborodtak ki előnyösen, a többi szereplők bizony nem fejtették ki oly erőt és igyekezetet, hogy külön felemelítésre tarthatnának számot.

Vasárnap, november hó 25-én ismét két előadásban volt részünk. Délután 1/2-kor „A kis alamuszi” került szíre, elég jól látogatott ház előtt. Az előadás határozottan a jobbák közé tartozott, a mi főleg Pálffy Nina (De Chateau vicomte), Szalóki (Tom) és Lónyai Proska (Sarah) kitűnő játékának és pompás énekének tudható be. Igazán dicseget illeti úgy az egyes szereplőket mint a rendezőt, hogy ezekre a sokáig elhanyagolt és bizonyos tekintetben lenézett délutáni előadásokra is kiváló gondot fordítanak.

Este jutalomjáték — lett volna, ha a n. é. közönség helyén valónak találta volna, hogy a színtársulat nagy művészi-jét, Arvai Idét, az alkalommal elhalmozza szeretetének és tisztelétének látható jeleivel is és legalább a virágok özőnével fejeze ki hódolát. Minthogy azonban ez a külső elismerés, a jutalmazásnak ezen materialis jelei megmagyarázhatatlan közömbösség vagy egyéb kifürkészhetetlen okok folytán elmaradtak, úgy jutalmat a t. művésznő csakis azokban az őszinte tapsokban, a tetszésnek azon tulzás nélkül mondhatjuk-viharos kitérészeiben találhatott, melyek remek játéka nyomán mind süröbben hangzottak fel. Előadásra Ohnet hírneves drámája: „Sarah grófnő” volt kitérve. A czimszerepet természetesen maga a jutalmazandó játszotta s tán felesleges hozzátennünk, a legújszerűbb és tökéletes művészetek.

Oly nemes hévvel, az utánérzésnek oly esodálatos intenzívásával s különösen ott, hol Blanche-al (Murányi) elhidegzött kedveséért, Pierre Sévère kapitányért, harcolt, oly megrázó erővel játszott, hogy a közönség a legnagyobb lelki gyönyörűséggel szemlélte az igazi művészetnek ezt a hatalmas megnyilatkozását, s így voltaképpen mi, a nézők, váltunk megjutalmazottakká! A darab végeig mindíg Sarah — Arvai állott előtérben, s ugy-szólván dominálta az egész előadást. Az ősszjáték, bár itt ott egy kis döcögést tapasztalhattunk, elég jó volt. Az ensembleből előnyösen váltak ki: Berki, (Gr. Canalheilles tábornok), Vadász (Merlot ezredes), Szalóki (Frossard) és Lomnitz (Sévère kapitány), a nők közül pedig: Murányi (Blanche), Dulies M. (Madaline) és Huber Juliska (Zoé).

Hét fő n. november hó 26-án másodikszor adták Hauptmann sokat emlegetett művét „A takácsok”-at jóformán üres ház előtt. Az előadásról és magáról a darabról már elmondott véleményünket a première alkalmával, akkori nézetünk semmiben sem változott.

Az egész országban nagy ünnepléssel és ritka egyértelműséggel ünnepelik lánglelkű költőnk, Vörösmarty Mihály születésének 100-dik évfordulóját. A mi jeles színtársulatunk érdemes igazgatója is díszelőadást rendez irodalmunk e főalakjának emlékére.

A pénteken este bérletszünetben megtartandó előadás változatos és ügyesen összeállított műsora a következő:

1. Nyitány. — Játssza a színházi zenekar.

2. Ünnepi beszéd, tartja Trencsény Károly, felső ker. isk. tanár.

3. Szózat, éneklí az egész színházi személyzet.

4. „Az áldozat”. Szomorúmű, Vörösmarty Mihálytól.

Hiszük, hogy a közönség, méltányolva az igazgató nemis intencióját, hazafias érzelmeit, valamint irodalmunkért, való lelkesedését, az ünnepélyen való tömeges megjelenésével fogja bebizonyítani. P.

Bács-Bresztovaczi élet.

A mi életünk mostanában egy javuló emberhez hasonlít, ki rendes kerékvágásba iparkodik jutni. Mert tudni való dolog, hogy az új borok, ezek a veszedelmesen kedves nedük, az évnek a közelmúlt szakában tudják leginkább hatalmukba keríteni Bacchus öfensége lelkes és nem lelkes híveit. Es mivel ez az állapot privilégiumos jogokkal jár, mindenesetre a józan-ság és mindeneműi rend hiánya is befoglalattak a kiváltságos pontokba. Ebből a nagyobbára kedves állapotból iparkodunk most egyesek kijutni. A fáma szerint az ideí rámpás nagyon feltűnő viselkedésű s szokatlan hatást vadászó. A komoly tapasztalat nem ezafolta meg az előszere-tettel anázgoló fáma állításait. A vonzó saison immár elmúlt s az emberek (többnyire asszony értendő) kezdenek mesélni az új bor teremtette kalandokról, verekedésekről és egyéb hasonló „stikli”-ről.

Mi éppen ezen veszedelmes időszakban kezdtük meg az ismétlősök oktatását mi persze ennél fogva egy kissé döcögősen ment és megy. Az újbor igen természetesen felemészített egy kis pénzecskeket is, s annak egyrészt úgy kék „megtakarítani” — hogy nem veszünk könyveket. A könyv maradjon könyv ott a hol van — a boltban, ahol különben igen jó helyen van, mert nem kopik; — az a min-rendelet és közizgatásai bizottsági utasítás is melyek részben a községet kötelezik a könyvek beszerzése — maradjanak annak, amik, az iskolában pedig továbbra is megmarad az a hagyományos szokás, hogy a tanulók könyv nélkül járnak az iskolába — unatkozni, lármazni és a tanítót boszantani. Mert tudnunk illik, hogy nebulóink lelkes követői a Tóth Béla és társa secessiói tanáinak a „melyek tulajdonképen a legszebb átmenetet képezik a két század között, s a jelenkor legfényesebb vívmánya, melyre büszkén fog visszatéríteni a jövő nemzedék” (Tóth Béla és társa álmainak VII. fejezetéből) A „kínos” ügynek azonban „örvendetes tanulsága van t. i.: hova le nem száll olyik ember csakhogy emelkedhessék.”

A gazd. ism. iskola igazgatója mult szerdán felhívta a leányokat hogy a kérdőket egészségi és módszerei szempontokból vegyék le. Rendes szokás és ősi gyakorlat szerint nagy nevetés volt a felelet. Egy-kettő mégis levette. A tanító ismételtén és szigorúan szólt rájuk mire mind levette csak egy nem, ki azonban imigyen szónokolt: „En a kendőt nem veszem le, nem maga vette, azt tesztek vele amit akarok magának nem parancsol.” (Tavaly deputáció készült, vagy volt is, a tanfelügyelőségnél a kendők levevése ügyében. A megiepit tanító persze kézfelgőghatón bebizonyította, hogy igenis parancsol, amídön a jól megérdemelt büntetést minden levonás nélkül kiutalványozta.

Erre a leány ki akart szökni az iskolából, de a tanító vonzó tulajdonságainál fogva visszatérésre kényszerítette. Ez különben nem első eset. Es ha valahogy min. rendelet, akár törvény megtiltaná a házi fenyték alkalmazását, akkor minden tanító ki híven és a törvénynek megfelelően akar működni. bátran lemondhat állásáról, mert nálunk (Magyarországon)

nincsenek oly ideális állapotok, a melyek igazolhatnák a testi fenytékek az iskolából való kiküszöbölését. A hol az elkényesztett, tudatlan, neveletlen és buta elemek váltakoznak egymással, ott nem lehet a testi büntetést mellőzni, mert az a fegyelem ez idő szerint feltétlen útjárta. A házi büntetést egyes szülők kívánják s annak alkalmazására fei szokták kérni a tanítót. Ezer szerése, hogy nem minden apa ujságíró és nincs szüksége hatásos cikkre, mint Kozma A. volt. Most azonban már elég volt ebből.

A gazdasági ism. iskola tentestülete következőleg alakult meg: Igazgató: Jakobb József (tan. szám és mértant), szak-tanító, Pettkó Ferencz. Klanszky Nándor (tan. nem. ir. olv. fogalma fiuknál) Stumpfögger Mária (tan. nem. ir. olv. fogalm. és kézmunkát) és Csepella Balint (tanítja a magyart) . . .

A mult heten Dörner József vadász-bérlő és tak. pénztáros vezetése mellett róka vadász volt. A helybeli nímródok kíséretében számos apatini vadász volt jelen. Nem kevesebb mint 11 rókát ejtettek el, mely lényes eredmény örméire reggelig tartó áldomás volt melyen viszont a vadász urak lövették meg. . . .

Folyó hó 19-én mi is áldoztunk a kegyelet oltárán. A millió és millió ima között a mi esdeklésünk is felszált az Egke Urához, hirdetőn a legjobb királyné kegyeletes emikéit szent trónusá előtt. Magyar ének hangzott templomunkban, a magyar királyasszonyért, magyarul imádkoztunk. . . . A gyászmisét Bach János plébános celebrálta. . . .

A bácskai régi jókedvből jutott kóstoló a brasztováciaknak a heten. Leinveber Miklós gazdag polgárnak a katonaságtól haza került fia ünnepelte egybekelését egy idevaló leányval. A vigalom három napig tartott, az utolsó nap estjén pedig élenk muzsika szó mellett sörre jártak a meghívott vendégek portáját, a mi a tisztelettevés újabb neme akar lenni. A vendégek száma felülhaladta a 200-at.

Magisztrátus.

Törvénykezés.

Gyujtogatás.

(Folyt.)

Mult számunkban „Gyujtogatás” czim alatt közölt esküdtzéki tárgyalás kiegészítésül még a következőket közöljük: A kir. ügyész kérdőpontjai ezek voltak:

Bűnös-e Jankovits Antal vádlott abban, hogy 1900. szept. 14-én hajnalban Csonoplán az ő tulajdonát képező s emberek lakául szolgáló házat szándékosan, oly időben gyujtotta föl, midőn abban senki sem tartózkodott, de egyuttal ennek felgyujtása által másnak személyére és vagyonára nézve kárt okozott?

Védő a kérdőpont következő módosítását ajánlja:

I. Bűnös-e Jankovits Antal vádlott abban, hogy 1900. szept. 14-én hajnalban Csonoplán az ő tulajdonát képező s emberek lakául szolgáló házat szándékosan, oly időben gyujtotta föl, midőn abban senki sem tartózkodott? Igen, vagy nem?

II. Ha igen, felgyujtó saját tulajdonát képező háza felgyujtásával okozott-e más személyére vagy pedig más vagyonára veszélyt? Igen, vagy nem?

Az esküdtek elnöke Szemző Gyula — tolmácsolva esküdtársai elhatározását az előbbi kérdést fogadja el, annál is inkább, mert a kérdések ketté szakítása törvényellenes volna.

A kir. törvszék, tanácskozás után, hasonlólag döntött.

Következett a vádbeszéd.

Kerekes János kir. ügyész szépen kidolgozott, magvas s mély — értelmű fejtegetésében részletesen kiterjeszkedik a

bűnselekmény ismertetésére. Szigorú distinkcióval s dönthetetlen logikával veti össze a cselekményt az erre vonatkozó törvényekkel.

Vádlottat igenis vétkeinek tartja s véleménye támogatására felhossa ama körülményt, hogy vádlott háza s az égő szomszédos ház közötti levő lombos fák lehetetlenné tették azt, hogy vádlott háza ezen oldalról tüzet fogjon, felhossa továbbá ama tény, hogy vádlott háza tetején talált lyukon égési nyomok belülről voltak észlelhetők, motiválja állítását azzal is, hogy a padlás teljesen üres volt, amiben dönthetetlen bizonyítékot vél látni arra nézve, hogy vádlott csak a biztosított tetőt szerette volna a tűz martalékává tenni, hogy így utjához jusson.

Véleménye abban kulminál, hogy vádlott szándékosan, emberek lakául szolgáló házát gyújtotta fel, ami által mások életének és vagyonának veszélyeztetését idézte elő.

Kéri vádlott elmarasztaltatását.

Ezután a védbeszédre került a sor.

Dr. Pastrovits János védő hatásos beszédének expositívájában utal ama körülményre, hogy most túlti be először a védői állás néhez és felelősségeterhes tisztét, de szívesen tesz eleget kötelességének, amidőn reméli, hogy egy ártatlanul gyarbna fogott embernek adhatja vissza szabadságát és becsületét.

Beszéde folyamán, melyet mindvégig a természetes józanág dönthetetlen bizonyító ereje a meggyőződés heve s a jogi distingválás legmesszebb menő s legfinomabb árnyalata jellemzett, sorra veszi a védbeszéd támadásait s igyekezik azokat megdönteni.

Pötmotívuma, hogy vádlott a neki impatalt tettet nem nyereségvágyból követte el, hisz a kizsoltó társaságban is csak 40 kor. kárt jelentett be. Azt a véleményét, hogy a padlás üressége vádlott előle megfontolt bünsége mellett szólna, nem fogadja el, annál is inkább, mert hisz tanúk is igazolták, hogy a tető annyira rossz volt, hogy semminek a megvédésére nem lehetett alkalmas. — A legerhelőbb bűnjelre a petroleumos közra — ironikusan ad kifejezést afflelti bamulatának, hogy a tető igenis elégett, holott az a köze, amivel azt felgyújtották, az égésnek legkisebb jeleit sem mutatja.

Végül megingó, szép szavakban apostrofálja az esküdteteket, lehíva figyelmüket a magyar bűnvádi perrendtartás amaz elvére, hogy „inkább 99 gonosztevő meneküljön, mint egy ártatlanul szenvedjen; már pedig jelen esetben vádlottak tisztán a gyanúokok aldozatának találja, amiért is — mert hisz a vád egyetlen pontja dönthetetlen beigazolva lincs, kéri vádlott felmentését.

Védőbeszéde alatt önök az ülést öt percze felüügészü.

Az elnök felhíva az esküdteteket, hogy lelkismeretük legőszintébb szavai szerint ítélkezzenek, átér a bűnselekmény s a vele összefüggő jogi következmények ismertetésére.

Az esküdték ezután tanácskozás végett visszavonultak s 1/2-tre meghozták a felmentő verdiktet, mire a kir. törvényszék is kihirdette a felmentő ítéletet.

Szándékos emberölés büntette.

Folyó évi november 26-án újra esküdtészi tárgyalás volt és pedig Malszky Györgyné szül. Tatits Katalin eleni bűnügyben. Az esküdt bíróság elnöke: Gozds Elek, szavazó bizák: dr. Markovits Lajos és Kovacsits Cezár, jegyzőkönyvvezető: dr. Osekmanek Rezső. Esküdték: Szemző Gyula, dr. Konyovits Dávid, dr. Mayer Nándor, Bittermann Sándor, Pekánovits Antal, dr. Jostovovits József, Tautner Ottó, Husvath István, Wey György, Fritsche János, Scherer Mihály és Franz

Mór. Tolmács: dr. Bugarszky Koszta. Szakértők: dr. Hável József és dr. Duchon János. A vádhatóság képviselője: Kerekes János kir. ügyész. Védő: dr. Pastrovits János.

Malszky Györgyné a b. t. kv. 279. §-ba ütköző szándékos emberölés büntettének a b. t. kv. 65 §-szerinti kísérlete miatti vádolatot azért, hogy Ó Szivacsnak 1900. évi június hó 30-án este 9—10 óra között szült leány gyermekét lakása udvarán levő szemét dombra tette, ott azzal a szándékkal, hogy öt életétől megfoszsa előbb 2—3 újniyi vastagon szalma és föld törmelékkel, azután egy darab ronggyal betakarva, s végül mellére egy vas újjali edényt borított, s ott hagyta, míg nem e helyzetéből éjtél felé a rendőrség szabadtotta ki.

Az esküdtészek megalakítása után vádoltnő Malszky Györgyné hallgatott ki. Előadja, hogy két gyermek anyja, élettét saját keresményéből tartja fenn. Eskőkorban szenved, a bűnselekmény elkövetésekor is eskőkorba esett, s ekkor szülte idétlen gyermekét, és pedig az eskőr következtében idő előtt, a terhesség hatodik hónapjában, de a szülés és a bűnselekmény körülményeire egyáltalán nem emlékszik.

Ezután kihallgatott dr. Neugebauer ó-szivaci körorvos, a ki vádlatnőt ismeri, mert őt és gyermekeit többször gyógyította. Előadja, hogy a nő tényleg szenved eskőkorban, ezt egy esetben tapasztalta rajta. A bűnselekmény elkövetésekor — a rendőrök által a tett színhelyére hiva, — beszélt vádoltnővel, de teljesen beszámíthatónak találta; midőn a tett óráról kérdezősködött tőle, azt felelte, szegény vagyok.

Most dr. Hável József és dr. Duchon János kir. tszéki orvosok a gyermekre vonatkozólag adnak felyllygositást. Szerintök a gyermek olyannyira idétlen volt, hogy ügyis biztosan meghalt volna, vele született gyengeségénél fogva, a büntett csak előmozdította, illetve sietette a halál bekövetkezését.

Kihallgatattak, még a tett színhelyén megjelent rendőrök, a kik egybehangzóan vallják, hogy a szemétdomb felől sírást hallva, odamentek, a gyermeket ott megtalálták, ronggyal betakarva, föld, szalma és pelyva törmelékkel behintve; feje egy vas újjali edénnyel volt betakarva. A vádoltnő felszólításukra odament, a gyermeket kivette, megfürösztötte és pólyába takarta. A gyermek harmadnapra meghalt.

Ezután következett az igazságügyi orvosi tanács véleményének felolvasása, mely szerint a gyermek életképes nem volt, halálát a büntett csak sietette, a nő — eljárásából következtetve — beszámítható állapotban lehetett. Az iratok felolvasása után kérdeztek ki a szakértők a nő beszámíthatósága iránt. Gozds Elek kir. tszéki elnök már rég ismert és bántul sok oldalú tudásaival úgy intézte kérdéseit a szakértőkhoz, hogy a nő egész helyzetével, gondolkodásával és tettének motívumaival tisztán állott az esküdték előtt.

A kérdések megállapítása és felolvasása után kezdődött a véd-és védbeszéd csend és figyelem közepette kezdete ar gondolt és nagy jogási tudásról tanuskodó beszédét, Kerekes János kir. ügyész. Előadta hogy ő szándékos emberölés kísérletével vádolja Malszkinét, mivel saját gyermekét megölni akarta. Gyönyörűen fejtegette, hogy a csesemő igen is alkalmas tárgy volt az emberöléshez, a nő pedig — mint minden élő ember alkalmas alany. Úgyesen bizonyította, hogy a nő büntettét öntudatosan követte el, erre enged következtetni terszerző eljárása, az orvossal való beszélgetése stb. Végül kéri vádlottat bűnösnek kimondani. (Kár, hogy ezen szép beszédét szórol szóra nem közheljük.)

Utána a tárgyalási elnök egy fiatal

ügyvédjelöltnek: dr. Pastrovits Jánosnak adta át a szót, a ki ezen tárgyaláson is dr. Bikár Nenád ügyvédet helyettesítette. A fiatal védő beszédét kivonatban itt közöljük.

Tekintetes kir. Törvényszék! Tisztelt Esküdt Uraim!

Ujra itt állok az Önök színe előtt, újra hivatalos kirendelés, illetve főnököm dr. Bikár Nenád meghagyása folytán.

Nagy feladat megoldása vár réám: megvédeni egy nőt, aki a véd szerint, saját gyermekét akarta megölni. Nehéz feladat . . . de ha betekintek abba a társadalomba, melynek tagja a vádlott nő, ha beleképzelem magam az ő helyzetébe, valami titkos erő hív, hogy feladatomat szívesen teljesítem, a mit én ifjú és gyöngye erőmhöz képest is tettem ma és teszek most is.

A mai kor társadalma, melynek karakterét a vádlott nő és mind magunkon viseljük, siralmas képet nyújt. A szív nem dobog többé, fagyva van, megdermedett, az emberek ifem segítik egymást, elzárkóztak, nincs hit, mely a lelket ezt az isteni szikrát az emberben öntudatra ébressze. Ujra abban a korban élünk, midőn „testvér testvér, apát fiu elad”. Ilyen korban nem csoda, hogy a nő „szüline nem zokog holt magzat felett.” De hát miért is zokogjon, mikor mai napig a gyerek, plane a szegény ember gyermeke csak azért születik, hogy szenvedjen. Csoda-e hát, ha némely szegény anya inkább megöli újszülött magzatát, mintsem hogy az ő szerencsétlenségére felnevelje.

Ily körülmények közt vizsgáljuk a szegény nő helyzetét. Régen gazdag volt, most semmije nincs, istápjá: férje van, de csak névleg, mert ez a helyett, hogy családja fentartásáról gondoskodnék, bujdosik, szegény neje néha hónapokon át azt sem tudja hol van férje. E nőnek senkije és semmije nincs, két gyermekén kívül, csak nyomora, sokszor betevő falatjat nélkülölzi, kenyerét magának kell keresnie, mert férje azt nem teszi.

Csoda-e ha ily nőnek, újra anyának érezvén magát, azon gondolat támad agyában, hogy jó volna, ha születendő magzata halva születnék vagy talán elpusztulna, s ezen gondolat mindjobban és jobban foglalkoztatja őt, olyannyira, hogy a szülési fájdalom által felizgatott állapotában követi azt öntudatlan, s kiteszi gyermekét.

Én tisztelt esküdt uraim, elképzelni nem tudok egy oly épeszü anyát, a ki csupán bestiálisból saját ártatlan gyermekét megölni képes legyen. Ha pedig nem bestiálisból őt, büntetése felesleges.

Itt azután arról értesítik, hogy a csesemő nem volt kifejlett, olyannyira idétlen volt, hogy — az orvosi vélemény szerint — ugyanis meghalna, s tovább így folytatja.

Tekintve, hogy e nő tettét a szülési fájdalom hatása alatt, öntudatlanul kísérelte meg és csak megkísérelte, tekintve, hogy a halál — a magzat vele született gyengeségénél fogva — ugyanis bekövetkezett volna, kérem a vádoltnőt felmenteni.

Kéri továbbá a nő felmentését azért is, mert mi lesz az otthon maradt két gyermekkel, ha nem lesz, a ki gondjukat viselje. Előadja még a védő, hogy beszélme kellene még a vádlott nőnek az eskőr okozta öntudatlanságáról, de erről az orvos szakértők — értekeztek, s tudja, hogy az esküdt uraknak megvan a maguk véleménye, újra kéri a vádlott felmentését.

Az elm költegetése után az esküdték tanácskozára vonultak, s rövid idő múlva visszajövének, Szemző Gyula ur az esküdték elnöke kihirdette a felmentő verdiket, mire a kir. törvényszék is nyomorban meghozta felmentő ítéletét.

Eszküdt s zéki tárgyalás november 27-én. Szándékos emberölés miatt állott Manojlovics Tésa vadór az esküdtbírótság előtt, mivel Bandobranszki Milán vadórzót meglötte, ki ennek következtében seibe bele is halt.

A bizonyítói eljárás befejeztével azonban az ügyész elejtette teljesen ellene a vádat, mert önvédelem következtében lőtte meg Bandobranszkit, ki 2-szer is rá lőtt.

Miután a sértett neje is elállott a vádtól, a törvényszék ez ügyben az eljárást beszüntette. Ez ügyben a vádat Kerekes János kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Vargay Ferenc ügyvéd teljesítette.

Eszküdt s zéki tárgyalás november 28-án. Tegnap Blech Menyhért állott az esküdtbírótság előtt szándékos emberölés büntette miatt. Az elnöki tisztet Markovits Lajos kir. törvényszéki bíró töltötte be; szavazó bírák voltak: Szrednessy Odón és Kovacsics Cézár. A vádat dr. Konyovits György képviselte; vádlottat Vargay Ferenc ügyvéd védte. Az esküdtek névsora ez volt: Aman Bálint, Francz Mór, Frey Emil, Tapay Agoston, Weindl József, Bittermann Sándor, Scherer Mihály, Husvéth István, Gräber Ferenc, Sztrilich Zsigmond, Temesváry József és Szemző Gyula. Blech Menyhért azzal van vádolva, hogy vejté. Schwager Kristófot egy késsel agyonzurta. A tárgyalás a késő éjjeli órákban ért véget és eredménye azt lett, hogy az esküdtek Blecht Menyhértet a felindulásban elkövetett szándékos emberölésben bűnösnek mondták ki, miután a törvényszék őt 5 évi fegyházra ítélte.

Közlekedés.

□ **A Budapest és Berlin** között jelenleg naponként közlekedő és Belgrádon át Konstantinápoly felől és felé hetenkint háromszor csatlakozással bíró berlin-budapest keleti expresszvonatok folyó évi december 7-től kezdve menetrendüknek változatlan fenntartása mellett, hetenkint csak kétszer fognak Budapest és Berlin között közlekedni.

Irodalom.

— *Erzsébet*. Megemlékezés Magyarország nagyrálmájáról. A királyi ház felségek tagjainak és a magyar nemzet jeleseinak kegyetes közreműködésével szerkesztette Gábel Gyula, budapesti közs. tanító. A ki ismert akarja a magyar szívet, az olvassa el azt a könyvet és meggyőződik róla, hogy ez a szív csupa szeretet, csupa kegyelet és hála azoknak szemben, a kik megértették, a kik méltányolták és a kik szerették, szerették, mint Erzsébet, Magyarország felejthetetlen nagy királynéja. A högy emberlútt azozka a gondolatokba, melyeket e könyvben örökítettek meg ez ország legjobbjai, ugy éreztük, mintha ujra vérzésnek indult volna az a nagy seb, melyet mindnyájunkon ejtett az álkozott tör, mely az Ó szívet, a legnemesebb zivet át döfte. A véghetetlen szeretet és véghetetlen fájdalom könyve ez a könyv. Es csak az olyan felséges lélek fakaszthatott annyi szép gondolatot, annyi mélységes érzést, a mennyi benne megnyilatkozik. Virágok, koszorúk ezek a gondolatok, ezek az eszmék — írja benne Jókai Mór, a magyar költők királya — a királynői ravatalon. Valóban virágok, a magyar érzés, a magyar kegyelet virágai. Szorgalmas kéz szedte őket össze és szivesen adták mindazok, a kik szavának sulya van Magyarországon. József főhercegtől kezdve, az uralkodó ház többi férfi és női tagjái, a miniszterektől kezdve a politika, az irodalom, tudomány és művészet képviselői, százan és százan sóhajtottak el, hogy ki volt számunkra Erzsébet királyné és ki veszteltünk el benne, A szomorúság, a mélységes gyász akkordjai mellett jólesően hangzanak tel a vigasztalás, a buzdítás szavai. Magasztos és felemelő

könyv és elsősorban az ifjuság számára való könyv, melynek olvasása nemcsak a fogékony lelkekre és — rövid ismertetését nem fejezhetők be szebben, mintha idézzük Jókai Mór szavait: „Olvasgassátok e mondatokat hazámiai és leányai s tanuljátok belőlük honszerelmet, háladatosságot, isteni félelmet és bizalmat jövőben.” De tanuljon belőle nemcsak az ifjuság, hanem mindenki, kire hat a szép, a magasztos, kire hat az igaz érzés és kinek lelkében él a nagy királyné iránti kegyelet. A szép kiállítású könyv, melynek minden emlékmondata alatt írja névalírásának hű mása látható és melynek összeállításáért Gábel Gyulát a legnagyobb elismerés illeti meg, az Athenaeum kiadásában jelent meg és ára csak 50 fillér. Különösen az iskolák és szülők figyelmét hívjuk fel ezen Emlékkönyvre, mely olcsó ára mellett minden családban megszerzhető.

— *As állatvilág pillanati fényképekben*. A képekhez magyarázatot írt dr. Heck L. a berlini állattartó igazgatója nyomán dr. Sztényi Hugó. 15 korona. — Régióta nem jelent meg a magyar könyvpiacra a maga nemében oly eredeti könyv, mint ez a hosszukás kvart alaku díszmunka, a mely most előttünk fekszik. Élvezettel, szinte ámulattal lapozgatunk benne. Minden lapon egy-egy gyönyörű nagy kép, a mely a maga valóságában, a maga természetességében mutat be egy-egy állatot vagy állatcsoportot, minden mesterkélt, minden czifrázás elkerülésével. Minden állatkép csupa élet. Szinte meglepő az a közvetlenség, az a való élet, a melyet a fényképek feltüntetnek. Az állattani képeskönyvek képei csaknem kivétel nélkül rajzok, festmények alapján készültek, s az állatoknak általános, faji jellemet állítják elének. Ennek az érdekes könyvnek a képei a faji jellem mellett bemutatják magát az egyént is, a mint őt a valóságban magunk előtt látjuk. A képek nem, mint rendszeren kitűnő példányok után készült ábrák, hanem mind élő állatoknak fényképezés útján készült másai, még pedig művészi plasztikus reprodukcióban. Meglátszik minden képen, hogy az állatok beállításában a fényképező készülék elé egy kiváló szakértő, dr. Heck, a berlini állattartó igazgatója nyújtott segédkezet. A képek nagysága is megragadja a szemlélő figyelmét. Az állatok a legérdekesebbek, legtermészetesebbek. Sok van közöttük, a mely természetrajzi, állattani munkákban egyáltalában nem látható. Az Európászerte híres berlini állattartó állományból vannak véve. Majdnem azt mondhatnók, hogy a díszes könyv pótolja a legérdekesebb állattartó sétát. Az egyes képekhez írt magyarázatok eleven, öletes dolgok, a melyek az állatéletből kiválogatott, elesen valamelyik mozzanat kapasan elevenítik meg szemünk előtt az illető állat képét. E díszes munka minden tekintetben megérdemli a magyar művelt közönség, úgyszintén a szakörök teljes méltánylását és pártolását. A könyv diszkalitása a Lampel (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedő cégé áldozatkészségét és izlését dicséri.

— *A nyegenkettészdés naptár*. Szép kor még akkor is, ha ember éli meg. A férfui tetterő, a higgadság, a megállapodás kora. Es ezt a szép kort érte im meg az „Athenaeum“ nagy képes naptára, mely nyegenkettészdés jelenik meg a nagy közönség előtt és a komoly, az élet minden viszonyára tekintettel lévő férfiú erényével ékeskedik. Szives készséggel az felvilágosítást mindenről, a mit az év folyamában tudni szükséges. Tudván, hogy csak az igazodhatik el a jövőben, a ki a multakat jól ismeri, első sorban a lefolyt év történetéről az bő ismertetést, nem feledkezvén meg semmi jelentésről és ügyes domborítván ki a legnevezetesebb politikai eseményeket. Örömmek és gyásznak egyaránt megadja viszhangját. Kegelelesen emlékezik meg hazánkknak és a kül-

földnek nagy halottjairól, élénk szines tolat írja le az angolbur háboru keletkezését és lefolyását, a chinai háboru eddigi eseményeit, a monzai királygyilkosságot. Ozmán basának, a plevnai oroszlannek életét és hóstéteit, szóval mindazt, ami a mult év eseményeiből érdekes és feljegyzésre méltó. De a politika mellett a tudományról sem feledkezik meg a naptárk vénye és az ismeretterjesztő részben híven számol be azokról a nagy kérdésekről melyek a tudós világot foglalkoztatták és mint a gyakorlati szempontból legfontosabbak, különösen a drót nélkül való telegrafálás problémáját és az e tereen elért eredményeket ismerteti bőven, de egyuttal népszerűen, hogy mindenki megérthesse. Hoge ne csak az élémek, de a szívek is kijusson a maga tápláléka, az ismeretterjesztő részhez a szépirodalmi csatolja, a melyben hazánk és a külföld legkiválóbb íróinak költeményeivel és elbeszéléseivel gyönyörködteti az olvasót. De legkimerítőbb a naptár közhasználati része és a tisztai czimtar. E két rész maga is hatalmas kötetet tesz ki és a budapesti kalauztól a pósta és távirada-árszabályig minden gyakorlati tudnivalót magában foglal. A tisztai czimtar ugyszólván teljes és a legjobb adatok alapján készült, ugy hogy minden külön czimtar feleslegessé tesz. Hoge az a nagy szebbnél szebb képekkel illusztrált naptár mégis csak 2 koronába kerül, az csak a nyegenkettészes tapasztalatból szerzett okosságnak tulajdonítható, mely arra tanít, hogy azt szeret a közönség, ami nagyon jó, de egyuttal nagyon olcsó is. Es az „Athenaeum“ nagy képes naptára.

— *As Ismeretlen*. Flammarionnak, a manapság oly népszerű tudósak és írók egy munkáját sem várták világszerte oly nagy érdeklődéssel, mint azt, amelyben az előérzettekkel, a kaldók híradásaival, a szerelmek és halottak megjelenéseivel a jóvendőmondással és a telephitával foglalkozik. Amióta belekezdett ebbe az óriási munkába, folyton találatták az újságok, hogy vajjon spiritizista lett-e Flammarion, hogy nem átalí ilyen problémák foglalkozni? A nagy író éppen az újságok híresztelése miatt kénytelen volt még a mű elkészülte előtt nyilatkozni, de csak annyit mondott, hogy ezt a kérdést majd a munkája fogja eldönteni. Nos előttünk van Flammarion új könyve immár magyar fordításban is, és látjuk belőle, hogy a szerző korántsem spiritizista. Az első lapotól kezdve az utolsó mindvégig tudományos alapon áll és tudományos módszerrel, higgadtan boncolgatja azokat a titokzatos jelenségeket, amelyeknek a a létét, ha nem is tudjuk őket megmagyarázni, eltagadunk nem szabad. A hatalmas könyv a következő tárgyakkal foglalkozik: a haladóklok telephitikus megnyilatkozataival, az érzi ki családásokkal, egyik lélekek a másakra való hatásával, a gondolatok átvitelével, az egymástól távol levő emberek között levő összeköttetéssel, az álmodkal s nevezetesen az agnak alvasközben való működésével az álomban s az óren tapasztalt távolba látásokkal, az előre figyelmeztető álmodkal és a jövő megjósolásával. S ezeket a dolgokat mind megtörtént és bebizonyítható hiteles esetekben tanulmányozza. Hatszázal több olyan titokzatos esetet közöl, amelyeknek megfejtesével eddig ki sem törődött s amelyeket eddig a spiritizistáknak szabad zsákmányul engedtek át Flammarion a modern tudomány fáklájával belevilágít ezekben az esetekben is és ha nem is adhat mindenütt kielégítő magyarázatot; legalább érthetővé teszi ránk néze azt, amit eddig esupán titokzatosnak tartottunk. A rendkívül érdekes munka magyar fordítása két vastokötésben jelent meg a Légrady testvérek kiadásában (Budapest V. Váci körút 78) s hat koronáért itt valamennyi bármely könyvárusnál is kapható.

— *Költő-Királyunk, Vörösmarty Mihály Élettörténete.* A magyar népek elbeszéli Bodnár Gáspár. Ily czím, szép kiállítású és érdekes tartalmú könyvet vetünk, melyben Bodnár Gáspár ismert írónk valójában a szép nyelvével ismerteti a költők királyának élettörténetét. Senki sem bánja meg, ha e könyvet megrendeli, mert oly ügyesen, világosan, szépen folyó magyaros stílussal van e könyvben összeállítva. Vörösmarty élete, hogy a nép minden sorát megérti, a művelt ember pedig gyönyörködik benne. A népek, sőt ifjúságunknak is a nagy költő születésének száz éves ünnepsége vagy a közlőg karácsonyi napok alkalmából szöveg hasznosabb könyvet alig adhatunk. Ilyen népies modorban Vörösmarty élettörténete eddig valóban nem forgott közkézben. Megérdemli e derék könyv. (melynek ára valóban olcsó 70 fillér (35 kr) hogy a legszelebb körben terjedjen el. Megrendeléseket Bodnár Gáspár tanár czimén Szatmárra kell intézni.

— *Csimbalmasók figyelembe.* Az Erdélyi Deszói csimbalom tanár szerkesztése alatt megjelenő csimbalom szalon folyó évi október 1-ével immár a 3-ik évfolyamába lépett. A 3-ik évfolyam 1-ső és 2-ik száma megjelenven, ezen füzetekkel csak újabb jelét adta a szerkesztő Erdélyi Deszói csimbalom tanár fényes tehetségének mert átiratol valóságos gyönyör a csimbalom irodalomnak. Az első füzet tartalma: 1.) Az ég alatt a föld színén. 2.) Mikor nekem muzsikálnak. 3.) Ha tavaszi szellő leng csárdás. 4.) Mikor még én legény voltam. 5.) Be van az én szűrőm ujjá kötve. 6.) Hild a csárdás. 7.) A hullámok felett keringő. A 2-ik szám tartalma: 1.) Jaj be mélyen. 2.) Kis ibolya rózsabokor tövében. 3.) Azért hogy kend kissé ragyas. 4.) Nem vagyok én. 5.) Rózsabokor a domboldalon és 6-ik A madarak csöcsérgése. Elfizetési ára negyedévenként 3 korona egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Elfizetni legzelebb szerűben postautalványon a Csimbalom Szalon kiadóhivatalában Budapest Károly körút 8. szám alatt. —

Konrád napja.

A kiváló gondallal megszerkesztett kalendariumok háromnegyed részét a Johannek, Francz-ik, Karcsi-ik és Pistik-ak foglalták le maguknak és csupán-ak egy negyed részt hagytak meg a költőbb hangzású, exotikusabb neveknek mind példának okáért: Konrádnak.

Harminczkilenc tavaszt és liesposos őszt és telet elért életem lecsurgása alatt igen sok fiskálissal és végrehajtóval volt szerencsém kellemetlen bizalmasságú ismeretséget köthetni, de Konrádot mindössze csak hármat ismertem. — Az első Konrádot, a történelm hagyományos élelappja ismertette meg velem, ki polgári foglalkozásra nézve császár vaia és a kit ami felejtethetetlen Lehel vezér urunk a kürtjével fejbeközlintott, minek következtében a Lehelkürtje végig hasadt, Konrád német császár pedig — az egykori történetírők feljegyzése szerint — nem evett vala több krénvirslit. — A második Konrád egy ó-budai braunhaxler iskolatársam volt, aki aquineumi erényei dacára is megérdemelte volna, hogy egy újabbkori Lehel úr által fejbeközlintassék. — Ezek az észleletek aztan azon konkluzióra hozták szerénységemet, hogy a német Konrádok valószínűleg már születéskor magukkal hozzák a fejbüztetés legsötétebb végzetét. — Mindazon által, tisztelet a kivételeknek!

A harmadik Konrádot, és pedig a minden izében, gondolkodásában, hasznos tevékenységében és gavallérságában igazán magyar Konrádot, Bezdán községe ismertette meg velem, egy derék, jóváialis és univerzális ember személyében, kit a

mi szűkebb világunk ezen a néven ismer Csirzka Konrád!

Hogy előttem már sokan és régen felfedezték őt, legkésebben bizonyította az osztatlan tiszteletnek, az igaz szeretetnek az az impozáns megnyilatkozása, a melyben folyó hó 25-én névestélyén és a rákövetkező napon neki és kedves családjának része volt.

Bár banálissá vált már, épp a hirlapok által agyonnyítt kifejezés, hogy „a közélet, vagy a közügyek terén szerzett kiváló érdemek elismeréséül“ . . . stb . . . Csirzka Konrádnál ezek a kitételek nem laposodnának banálissá mert egész élete, a közélet terén és annak ügyszólván minden ágában, legyen az politikai, közhasznú vagy közgazdasági, — maga a megtestesült önzetlen, becsületes munkásság fáradhatlan tevékenység. — Az ő személye majd minden lokális, de közhasznú intézményünknek összetartó kapcsa, élhető elixirje, egész egyénisége pedig maga a szívósság, a lelkiismeretesség, ennek tetejében pedig gavallér ember, a szó legszebb és legnemesebb értelmében. — Az ilyen tevékeny az ilyen becsületes, önzetlen munkás, tevékeny, agilis embert nem szabad elfeledni sem alatt, sem — fent!

Folyó hó 25-én este a tízórtól banda szerenádval nyitotta a névestét. — Utána a bezdáni olvasóköri dalárda, melynek Csirzka az elnöke, — vonult fel tiszteletgésre. — A dalárda nevében Czirfusz János tanító alelnök intézett üdvözlő beszédet, az ünnepelthez. — Mi sem természetesebb, mint hogy utána kedélyes lakoma következett melyen elhangzott tiszteletmindegyike Csirzka Konrádot és szeretetreméltó, igazán kedves családját illette, s a melynek csakis a ködös hajnal vetett végét, — sokakban ködöt hagyva maga után . . .

Másnap folytatódott a gratulánsok felvonulása és — megvendéglése. — Az önkéntes tízórti testület Bencez Ambrus póstamester alparancsnokkal az élén, mint főparancsnokot üdvözölték az ünnepeltet, a községi tantestület. Molnár Ferencz, igazgató tanítóval üdvözölté, mint az iskolaszék alelnökét; ugyancsak Molnár Ferencz, Kuzmán Miklós, az önszegélyző egyelet nevében, amelynek az ünnepelt dirigenz igazgatója, továbbá az iskolaszék nevében dr. Fleckenstein Ferencz elnök, — az ipartestület, melynek Csirzka a hatóságai biztos, Türr Jenővel, mint a testület jegyzőjével jelent meg az üdvözlők sorában. — És a kit első sorban kellett volna említenem: Szécsényi Mészner István apát, esperes püébános urat, ki két kedves kaplánja: Kübertus Mihály és Mészáros Pál kíséretében, jött el az ünnepeltet üdvözölni. — Azonkívül az egyesek által személyesen és levélben történt üdvözléseknek se szeri se száma.

A házigazdának, a ház urújőnének és a fekete gyémántszámú bájos hazikisasszonynak lekötözött szívólyessége száműzött minden feszességet, hanem kellemessé és emlékeztetéssé tették a Konrád napját!

Hanem egy valakiről majd megfeledeztem . . . A másik Konrádról, az öreg Konrád fiáról, jobbkezőről, az ő hű üzletvezetőjéről, a példás fiúról ki rajongó szeretettel csüing szülein és testvéreim egyaránt, — vagyis hivatalos nyelven szólva: az ifjabb Csirzka Konrádról!

Ez a kormoszemű karesú fieszka, maga a megtestesült üzleti szellem, a fáradhatlan munkásság, a nyílt, mondhatnám, a naivitásig menő becsületesség, telve szeretettel, melegséggel határt nem ismerő szívólyességgel.

Hja, kérem! . . . könnyű ám az ifjú Csirzskának ilyen derék jó fiúnak lenni mikor egy olyan mintakép áll előtte, mint az apja!

Isten áldása legyen e kedves családon s engedje meg hogy még sok, sok éven át ünnepelhessek, meg a Konrád napját

mind eddig, úgy a jövőben is, megelégedetten, — boldogan!

. . . Fel töltsetek fiuk, ígynk! . . .

Hunyor.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

2217.

Kig. 900

Gombos községtől.

Hirdetmény.

Atulirott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Minister úrnak 1900. évi november hó 2-án 73811/VIII. 1900. szám alatt kelt kegyes intézménye alapján **Gombos községben folyó évi deczember hó 3-ik napjától kezdve**

minden hétfőn

helypénz szedés nélkül nagy gabona piacczal, juh- és sertésfelhajtással egybekötött országos hetivásár

fog megtartatni.

A gabona- és állat-kereskedők figyelmét felhívjuk, ezen kiterjedt környéket bíró helypénzszedés nélkül tartandó országos nagy hetivásárokr.

Gombos, 1900. november 25.

Berecz Károly s. k.

igazgató.

György István s. k.

bíró.

Magas kereset

mint mellékkereset is

kinálkozik szorgalmas, beszédes uraknak »minden körökben« bevezetendő anyagi érdekekkel való egyesülés által.

Ajánlatok J. P. 8953
alatt: **Rudolf Mosse, Berlin S. W.**

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Valódi
Zagoriam Melliszrup

Kellemen bevehető szerelműek és gyermekek számára. Göresök, faldoklás, hökhrur, tüdőlobb, elnyálkásodás és mindenemű mellbajok ellen. A nyálka elválasztását előmozdítja. Egy üveg 3 korona 30 fillér, melyet a pénz előleges beküldése után szállít

THYERRY A. gyógyszerfára és balzsamgyára

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett. Figyelemmel legyünk az üveg dugaszára, melyre: **A. Thierry's Schutzengel-Apotheke** czég van rávéve.

Szöllővessző eladás.

A BERNHARDT FERENCZ
és társai-féle szőlővesszőtelep-
pén, **B.-Bresztovátzon** minden-
nemű amerikai vadoncz és oltott

szőlővessző,

valamint oltott

gyümölcsfák

kaphatók; igen **jutányos** árért.

11294 szám,
1900 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Hirschfeld Adólf végrehajthatónak Jovandits
Péterné szül. Demeter Anna vég-
rehajtást szenvedő elleni 320 kor. tőke-
követelés és járulékaik iránti végrehajtási
ügyében a zombori kir. törvényszék és Zom-
bor szab. kir. város területén lévő a
zombori 2661. sz. betétben foglalt és
végrehajtást szenvedő néven álló A. I.
1—2 sor. — 1827.—1828. hrzi számok
alatti 247. □-öl területű belsőrege és a
rajta levő 437. öi. sz. házra az 1881.
LX. t. cz. 156. §. e pontja értelmében
egészben, és pedig figyelemmel a 14757.
(tk. 898. számú iratokra és a 10565/tk.
1900. számú kézbesítői jelentésre, —
amely szerint özv. Jovandits Trifunné
szül. Sztójdin Péter elhalálozott a C. 6
sorszám alatti a most nevezett javára be-
kebelezett élethossziglani haszonélvezeti
jogfentartása nélkül, — 1440 koroná-
ban, — továbbá az ugyanazon betétben
A. II. 1—2 sorszámok alatt foglalt 6380.
és 6381/2. hrz. számú és végrehajtást
szenvedő néven álló 1736. □-öl terü-
letű szántóból a B. 1. sorsz. alatti be-
jegyzés szerint Jovandits Trifunt illetett,
— a B. 3. sorszám alatti bejegyzés szer-
int pedig ennek örököse Jovandits Pé-
terre nyilvankönyvön kívül háromlott
1/3 rész jutalékra pedig ugyancsak a fent
körülrít haszonélvezeti jogfentartása nél-
kül 347 koronában ezennel megállapí-
tott kikiáltási árban az árverést elren-
delte, és hogy a fenebb megjelölt ingat-
lanok az **1901. évi január hó 31-ik
napján délután 3 órakor** a zom-
bori kir. tszek árverési termében meg-

tartandó nyilvános árverésen a megállapí-
tott kikiáltási árban alól is eladatni
fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az
ingatlanok illetve jutalék becsárának 10
%-át, vagyis 144 koronát illetve 34 kor.
70 fillit készpénzben, vagy az 1881: LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november hó 1-én
333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri ren-
delet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték-
papírban a kiküldött kezehez letenni,
avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értel-
mében a bánátpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszótgáltatni.

Zomborban 1900. november hó 17-én
a kir. törvényszék mint telekvi hatóság,

Radány,

kir. törvénzéki bíró.

5 kilo legfinomabb, legnemesebb fajta

asztali alma

12-féle, minden posta-állomásra (kosár
ingyen) **3 koronaért.**

Schwab Károlynál Karánsebesen.

Schneider-
féle **Páfrány-tokocskák** (Galandó-
elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta
és teljes **egészségét**
Kik galandférgékben gyomorban szan-
vednek.

Pántlikagliszta feje-
től, a páfrány-tokocskák
által fájdalom nélkül
jótálas mellett, s a leg-
rövidebb idő alatt (6 per-
c) teljesen elhajtatik
Ezen kitűnő gyógyszer,
fajdalm nélkül gyors és
biztos eredményre jött
állítás nyújtott. Nem árt,
ha pántlikagliszta ferg
nemes is jelen. — Az
letek megjelölend. —
Törvényesen védve.
Egy eredeti doboz pontos
használati utastással
a bels. és kültöld részére
4 frt postai utánvétellel
vagy 350 előre való be-
küldésével. A pántlikag-
liszta tünetet a köb-
vetkezők: Az arez hal-
ványosság, bágyadt tekintet, kék szemkariák, a
soványodás, elnyálkosodás, bevont nyelv, emésztel-
hetlenség, étvágytalanság felváltva moló étvágya
gyakori rosszul lét vagy éppen ajúlások s szédülés
főleg éhgyomorral, egy gombolyag felszállása egész
a nyakig, nyálós-zegyenlemlés, a test megdagadása,
gyomorász, gyomorhegy, gyakori felbőfőzés, bégingo-
s-hengszigetés, hullámszerű mozgások, szúró, sziv-
fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a
verkeringés rendellenégei, különösen nőknél, gyar-
kori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való
hajlam, életuntagság és a halál óhajtása.
Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF**
gyógygyszerésznél, Resteczán, Főutca 21. (Délmagyar-
ország.)

Nyilvános nyilat- kozat!

Az alulírott arezkép-festő-műinté-
zet, hogy kitűnően iskolázott arezkép-
festő-személyzetet előcsajlani kény-
telen ne legyen, elhatározta magát,
— **de csak rövid ideig és
csak visszavonásáig** — min-
den haszon vagy árdeket mellőzni, és
csak 7 frt 50 kr-ért

életnagyságu arekép (melkép.)

elegáns barockrámaival együtt, mely-
nek tulajdonképeni értéke 30 frt, szállí-
tani

Aki tehát saját, vagy neje, gyer-
mekei, szülői, testvérei vagy más meg-
lhalálozott személyek arezképét is
endelni óhajtja, csakis az arezképet,
akarmily állásban küldjön be.

A csomagolási láda beszerzési
árban számítatik. Megrendelések a
fényképhozzácsatolásával postai elő-
leg (utánvét) vagy az összeg előleges
beküldése mellett elfogadtalnak.

Külföldi művészre kiviteltől es-
lelthő hasonlatosságát kezeskedtetik.
Száz meg száz elismerő levél ki-
vánatra rendelkezésre állanak és por-
tomentesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt

Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Csak figyelni a való-
jegyre!

Máriazellői gyomor-csep

rendkívül jótékony hatás
gyomorbetegségeknek,
**nélkülözhetlen rég elismert házi
és népszer**

étvágytalanságnál, gyomorbetegségeknek, kellemetlen
lehelet, főtűvadás, savanyu főtűbőfőzés, hasmenés, gyom-
morégés, túlsok nyálkaképződés, sárgaság, hányinger
és hányást, gyomorgörös, haskeményedés és dugulásnál
Ez ugy főfájás, a gyomor megterhelés étel- és
italnál, giliszta, máj és lég bajkóval rendkívül jó
kipróbált gyógyhatásu szesz Főnn-vezett betegségeknek
a Máriazellői gyomor-cseppek évek folyamán a leg-
jobbának bizonyult, mit sok száz elismervény bizonyít.
Egy üveg használati utastással együtt 4 kr. kétszer-
es üveg 70 kr. Főlerakat

CARL BRADY, gyógyszerész zum König
von Ugarn,
B É C S, Fleischmarkt.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főáírúsió hely:

TÖRÖK JÓZSEF,

gyógyszertára BUDAPEST, VI. Király-utca 12. sz.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vagyó-önnaktség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

Elsőrendű

darabos szén

szobafűtésre kapható kocsirakomá-
nyokban és kisebb mennyiségben a

Zombori

EXPORT-GÓZMALOM

részv.-társaságnál,

a legutányosabb ár mellett.